

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН В ЗВО

Фахова профілізація «Оперно-симфонічне диригування»

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Магістр	
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво	
Курс	1	
Семестр	2	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	90 / 3	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Дяченко Юрій Станіславович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, Доцент
	Посада	Доцент кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/choral-conducting/Djachenko_2022.pdf pluzhnikov67@ukr.net, yuriyd_@ukr.net
Анотація	«Методика викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти» належить до циклу навчальних дисциплін загально-професійної підготовки магістрів. Вона спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти із методологічними, психолого-педагогічними та методичними основами організації освітнього процесу у вищій школі, тому відіграє ключову роль у підготовці майбутніх педагогів. Проблемний підхід під час лекцій, семінарських занять та самостійної роботи магістрів дозволяє ефективно вирішувати основні завдання даної навчальної дисципліни.	

Мета дисципліни	<p>– опанування здобувачами вищої освіти сучасними методами викладання у музичних закладах вищої освіти оркестрових дисциплін та фахових практик;</p> <p>– володіння сучасною термінологією музичного мистецтва;</p> <p>– виховання потреби систематично поповнювати знання, удосконалювати професійні навички та творчо застосовувати їх у педагогічній діяльності.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.</p> <p>ПРН 5. Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.</p> <p>ПРН 6 Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.</p> <p>СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.</p> <p>СК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Оперно-симфонічне диригування у системі стандартів вищої освіти. Нормативні документи.</p> <p><i>Тема 2.</i> Наукові та організаційні засади оперно-симфонічного диригування.</p> <p><i>Тема 3.</i> Принципи взаємодії диригента з режисером, хормейстером та балетмейстером під час постановочного процесу оперної вистави.</p> <p><i>Тема 4.</i> Аналітична робота диригента з оперною</p>

	<p>партитурою.</p> <p><i>Тема 5.</i> Планування та методика проведення репетиційної роботи: співанки з солістами у супроводі фортепіано, сценічних та оркестрово-сценічних репетицій за участю мімансу, балету та хору.</p> <p><i>Тема 6.</i> Організація та проведення оркестрово-хорових репетицій.</p> <p><i>Тема 7.</i> Методика викладання дисципліни «Диригування».</p> <p><i>Тема 8.</i> Теоретично-практичні основи та методика викладання дисциплін «Читання симфонічних партитур», «Інструментознавство» та «Інструментування».</p> <p><i>Тема 9.</i> Організаційно-методичні засади викладання лекційних дисциплін.</p> <p><i>Тема 10.</i> Організаційно-методичні засади та методика викладання фахових практик.</p>
<p>Види занять</p>	<p>Лекційні, семінарські, самостійна робота.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Словесний метод (дискусія, співбесіда, обговорення актуальних питань), практичний метод (вивчення досвіду, педагогічних принципів роботи відомих диригентів; аналіз наукової та навчально-методичної літератури (знайомство з найбільш змістовними сучасними публікаціями та конспектування окремих розділів); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання надає додаткові можливості для проведення дистанційних занять; самостійна робота здобувача освіти передбачає добір і опрацювання навчального репертуару, аналіз симфонічних партитур, розв'язання методичних завдань.</p>
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (тах 60 балів): передбачає усне опитування здобувачів вищої освіти, письмові роботи, створення індивідуальних презентацій.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (тах 40 балів): екзамен, який передбачає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усні відповіді на два теоретичних питання; 2) розгорнутий аналіз симфонічного твору з точки зору його використання в освітньому процесі. <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>

<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі вищої освіти комунікують завдяки таким засобам, як: Viber, Telegram; використовуються застосунки Google Meet, Zoom (відео та телефонний зв'язок), листування через e-mail, посилення надсилаються на Google Drive. Навчальна платформа Moodle забезпечує створення персоналізованих навчальних середовищ (використовується на основі ліцензії GNU General Public License). Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни матеріали надсилаються у відповідну групу Telegram.</p> <p>На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп / обмінюється e-mail / надає посилення на google-диск тощо.</p> <p>Від здобувачів вищої освіти очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Белявіна Н. Д. (2019). <i>Методологія та методика викладання фахових мистецьких дисциплін</i> : підручник. НАКККіМ. Київ.</p> <p>Кириленко Я. О. (2020). <i>Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки</i> : навч. посіб. Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ.</p> <p>Костенко Л. В., Шумська, Л. Ю. (2019). <i>Методика викладання хорового диригування</i> : навч. посіб. для магістрантів закладів вищої освіти. 2-ге вид., доповнене та перероблене. НДУ ім. М. Гоголя. Ніжин.</p> <p>Пастушок Т. В. (2021). Формування комунікативної культури диригента оркестрового колективу у процесі творчої діяльності. <i>International Journal of Innovative Technologies in Social Science</i>, 2(30), 25–29.</p> <p>Шульгіна В. Д. (2016). <i>Українська музична педагогіка</i> : підручник [для студ. вищ. навч. закл.]. Вид. 3-тє, допов. НАКККіМ. Київ.</p> <p>Шумський М. О. (2022). Розвиток виконавської культури оркестрових диригентів у процесі магістерської підготовки. <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i>, 3, 220–225.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін в ЗВО», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 30 серпня 2023 р., протокол №1.